

**XVIII Міжнародний Фестиваль
Сергія Рахманінова та Української культури**

14 квітня 18.30
Відкриття фестивалю

**ХОР ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ
КОРМЕНІСТЕР - ЛАУРЕАТ МІЖНАРОДНИХ КОНКУРСІВ
ВІСЕСЛАВ БОЙКО**

Рахманінов. Хоровий концерт
Греґоріан. «У молитвах неспіваючі» Богородици
Чеснодо. Ласенко та інші

15 квітня 18.30

**ВЕЩІР ФОРТЕП'ЯНОЇ МУЗИКИ
ЛАУРЕАТ МІЖНАРОДНИХ КОНКУРСІВ
ІГОР ІВАНОВ**

Рахманінов. Студ. картини твор. 3В
Мопсарт. Соната №12
Сьорген. Студио. Твір 98, Соната №4
Штроссевич. Прелюдія та етюд №10
Сьорген. Кавалетта, Соната

16 квітня 18.30

**Академічний симфонічний оркестр Харківської філармонії
Директор - народний артист України - ІГОР ШАПОВАЛОВ
Соната - ЮДЖИН ХОНГ (СЕРГІЙ, КИЇВ)
Сьєнєтс. Концерт для скрипки з оркестром
Мопсарт. Симфонія №41 «Юпітер»**

17 квітня 18.30

**Академічний симфонічний оркестр Харківської філармонії
Директор - народний артист України - ІГОР ШАПОВАЛОВ
Соліст-маріат міжнародних конкурсів ДЕНІС ЯВОРСЬКИЙ
(ФОРТЕП'ЯНО, КИЇВ)**

Рахманінов. Концерт №1 для фортеп'яно з оркестром

Ліст. Концерт №1 для фортеп'яно з оркестром

XVIII Міжнародний науково-теоретичний симпозіум «Сергія Рахманінова та культура України. Сергія Рахманінов: На злам століть»
15 квітня - Мастер-клас Б. В. Мельничука
16 квітня - Наглядно-практична конференція "Внесок родини Алчевських в розвиток культури України"
Початок об 11:00. Кафедра культурології Національного юридичного «імені Ярослава Мудрого» університету, аудиторія 222. Вул. Лівинська, 77

Афіша

Трубінова Л.М.

**ПРЕС-РЕЛІЗ ВІСІМНАДЦЯТОГО
РАХМАНІНОВСЬКОГО**

14-17 квітня в «рахманіновській столиці», як Харків називає європейська музична спільнота (В. Ашкеназі В. Холопова), відбувся Вісімнадцятий Міжнародний фестиваль «С.Рахманінов та українська культура», що присвячений в цьому році 25-річчю Незалежності України. Фестиваль складався з чотирьох концертів. 14 квітня: Відкриття — «ХОРОВИЙ ОЛІМП» (така в фестивалі рубрика концертів хорової музики) — виступ чудового хорового колективу лауреату міжнародних конкурсів Харківської державної академії культури, диригент доцент Бойко В.Г. В програмі духовна музика С. Рахманінов (хоровий концерт «В молитвах

неусыпающую Богородицу»), твори П. Чеснокова, О. Гречанинова, Д. Бортнянського та інш., вперше в Харкові був виконаний хор «Чоботи» — єдина обробка української народної пісні Рахманіновим. 15-го квітня — клавірабэнд молодого піаніста з Дніпропетровської консерваторії, переможця Першого Міжнародного конкурсу ім. Д. Шостаковича, який відбувся в місті на Дніпрі у лютому цього року. В програмі — твори М. Скрибіна, С. Рахманінова, Д. Шостаковича, М. Скорика. Піаніст має чудові виконавські потенції, справив враження технічно вільного виконавця, вдумливого та глибоко проникаючого у стиль композитора. Перед концертом виступила з промовою про новий в Україні конкурс його Президент — відома українська піаністка Наталя Золотарьова. Міжнародний конкурс піаністів імені Д. Шостаковича відбувся у лютому 2016 р. у Дніпропетровську. Гру молодих піаністів оцінювали: Інесса Сінкевич (США), Кадзукі Нісімон (Японія), Варвара Непомнящая (Германія), Анатолій Баришевський (Україна). Проект, присвячений творчості генія ХХ століття, відрізняється своєю концепцією — у другому турі учасники виконують твір з камерного репертуару Д. Шостаковича за своїм(!) вибором. Переможцем став українець Ігор Іванов. Саме він дав клавірабэнд, за нашим запрошенням. Таким чином, Фестиваль продовжує закладену в його концепції традицію — співробітництво з Міжнародними конкурсами, що народилися в Україні та світі (конкурси М. Лисенко, В. Крайнева, В. Горовиця — Україна; С. Рахманінова — США; П. Чайковського — Росія). 16 квітня у концерті прозвучали симфонія «Юпітер» Моцарта та Концерт для скрипки з оркестром Яна Сібеліуса у блискавичному виконанні талановитої скрипальки з Кореї — Ю Джинг Хонг (переможниця в 2010 р. на конкурсі Давіда Ойстраха в Москві, золота медаль в американському конкурсі, виступи в Китаї, Росії, Германії, Італії).

Супроводжував її виступ симфонічний оркестр Харківської філармонії, диригент — Народний артист України Ігор Шаповалов. 17 квітня — Закриття — у виконанні чудового молодого українського піаніста, лауреата міжнародних конкурсів Дениса Яворського (вже вдруге запрошуємо його) прозвучали два шедеври світового музичного мистецтва — Перший концерт для ф-но з оркестром Ф. Ліста (його Сергій Рахманінов включив до програми свого останнього концерта перед від'їздом за кордон) та Перший концерт для ф-но з оркестром С.Рахманінова — у супроводі академічного симфонічного оркестру Харківської філармонії, диригент — Народний артист України І. Шаповалов. Відгуки найкращі. Цей Фестиваль можна назвати «МОЛОДІСТЬ», бо ми спеціально (до 25-річчя Незалежності України) зробили так, що середній вік учасників — 25 років. 15-16 квітня на кафедрі культурології Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого відбувся традиційний науково-теоретичний симпозіум «С. Рахманінов: на зламі століть. С. Рахманінов та культура України», який складався з двох конференцій: 15-го — музикознавчо-філософська «Время и Вечность, или о том, как воскрешать музыку в исполнении» — майстер-клас всесвітньо відомого музикознавця, доктора мистецтвознавства, професора Московської консерваторії В.В. Медушевського; 16-го — культурологічно-юридична «Внесок родини Алчевських в розвиток української культури». Це друга присвята фестивалю, яка виникла з двох пам'ятних дат, а саме 140-річчя та 150-річчя відповідно від дня народження представників цієї видатної сім'ї — Івана та Григорія Алчевських (накінець в Харкові з'явилася вулиця іменем Алчевських — заслуга «Благодійного Фонду на честь родини Алчевських»). Наша постійна Ведуча концертів — доктор мистецтвознавства, професор, проректор ХДАК Рощенко-Авер'янова О.Г.... У вступному

слові на Відкритті було підкреслено відповідальну місію мистецтва, підведені деякі досягнення фестивалю за 18 років, а саме: виховання цілого покоління слухачів з любов'ю та розумінням класичного мистецтва, що прівіває культурний та духовний імунітет, а також підкреслена провіденціальна сила творів С.В. Рахманінова, згадані слова: «Харків в Європі центр по збереженню в історії і сучасності музичного генія С.В. Рахманінова (В. ХОЛОПОВА, публікація в Лондоні в *Rachmaninoffs letter*)», а це означає, що головна мета фестивалю, його місія — інтеграція української культури в світовий культурний простір — здійснюється успішно. Наші концертні програми — це і «контрапункт епох» і стремління до діалогу вітчизняного музичного мистецтва з зарубіжним, сучасного з минулим.

Професор Лозовой В.О.

Виступає професор В.В. Медушевський

Учасники конференції з Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Харківської державної Академії культури, Національного університету мистецтві імені І.П. Котляревського: педагоги та студенти

Виступає професор В.В. Медушевський

Професор Роценко О.Г. та професор Медушевський В.В.

*Трубнікова Л.М. та
Денис Яворський*

*Студенти Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого на концертах Рахманіновського
фестивалю*

Девіз нашого Фестивалю: «Из всех Богов наиболееший Бог Музыки». Додамо ще один шедевр того ж автора (Ігор Северянин) «Мистецтво з нами, значить Бог за нас».

Харківська обласна державна адміністрація
Харківська міська рада
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Благодійний фонд на честь сім'ї Алчевських
Національна спілка композиторів України
Національна Всеукраїнська музична спілка

С. РАХМАНІНОВ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ

С. Рахманінов:
на зламі століть
Випуск 13
Книга II

Харків
2016

*Щира подяка шановній Коваленко Аллі Арестовні та Шрамко Юрію Меркурєвичу
за допомогу у виданні цієї книги*

Редакційна колегія:

Лозовий В. О. – (голова) доктор філософських наук, професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Трубнікова Л. М. – (заступник голови) кандидат мистецтвознавства, професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Ханнанов І.Д. – професор теорії музики консерваторії Пібоді університету Джонса Хопкінса (Балтимор, Меріленд).

Борисова В. І. – кандидат юридичних наук, професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент Національної Академії правових наук України.

Бурова О. К. – доктор філософських наук, професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Кузнцова О. Ю. – доктор педагогічних наук, професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Роценко-Авер'янова О. Г. – доктор мистецтвознавства, професор, проректор з науково-педагогічної та творчо-виконавської роботи Харківської державної академії культури

Сімонок В. П. – доктор філологічних наук, професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Спасибо-Фатсєва І. В. – доктор юридичних наук, професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Шило О. В. – доктор мистецтвознавства, професор кафедри образотворчого та декоративного мистецтва Харківського національного університету будівництва та архітектури.

Рецензенти:

Очеретовська Н. Л. – доктор мистецтвознавства, кандидат філософських наук, професор Харківського національного університету мистецтв імені П. П. Коляревського.

Медушевський В. В. – доктор мистецтвознавства, професор Московської державної консерваторії імені П. І. Чайковського, заслужений діяч мистецтв Росії.

Відповідальний редактор-укладач: Трубнікова Л. М. – кандидат мистецтвознавства, професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

Родина Алчевських та її внесок в розвиток української культури. С. Рахманінов та культура України (С. Рахманінов: на злам століть) Вип. 13: Наукові статті учасників XIV Міжнародного науково-теоретичного симпозиуму «С. Рахманінов та культура України (С. Рахманінов: на злам століть). Родина Алчевських та її внесок в розвиток української культури»./ Під ред. кандидата мистецтвознавства, професора Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого Л. М. Трубнікової. – Харків: ФОП Носань В. А., 2016. – 272 с.
ISBN 978-966-372-639-7.

В збірці надруковані наукові статті учасників XIV Міжнародного науково-теоретичного симпозиуму «С. Рахманінов та культура України (С. Рахманінов: на злам століть). Родина Алчевських та її внесок в розвиток української культури, який було проведено в рамках XVIII Міжнародного фестивалю «С. Рахманінов та українська культура» (2016) кафедрою культурології Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Благодійним фондом на честь сім'ї Алчевських, Національною спілкою композиторів України, Національною Всеукраїнською музичною спілкою, в співробітництві з Всесвітнім Рахманіновським товариством.

Призначається мистецтвознавцям, юристам, культурологам, філософам, філологам, соціологам та широко-му колу читачів.

ЗМІСТ

I ЧАСТИНА

3

Трубнікова Л.М.

Родина Алчевських — сузір'я талантів..... 4

Пивоваров В.М.

Поетичний світ Христі Алчевської..... 14

Сердюк О. В.

«Что читать народу?»: до питання
про суспільно-педагогічну діяльність Х.Д. Алчевської. 24

Рощенко (Аверьянова) Е.Г.

«Секреты Ее молодости», «Сражение Муз»
и «Театр имени Т.Я. Веске»: три портрета
Учителя вокала в жанре и форме Reminiscences
(12 лет спустя...) 31

Кучер Л.И.

Т.Я. Веске в воспоминаниях..... 43

Можаев Ф.Н.

Творческая биография пунктиром..... 50

II ЧАСТИНА

58

Стаття Н.

Сергій Рахманінов — forever!..... 59

Трубнікова Л.М.

Прес-реліз Вісімнадцятого Рахманіновського..... 64

Семененко Н.

Музична меморіалізація Бабиного Яру..... 71

Ханнанов И.Д.

Гармония и голосоведение, ожидание,
тяготение и разшерение 91

Ермаков А.И.

Родословная Сатиных..... 113

Сердюк А. В.

Иосиф Рубинштейн и Рихард Вагнер 121

Костина Л.М.

Духовная связь поколений. 142

Шило А.В.

Тема театра в творчестве С. А. Сорина (1939—1953)... 148

III ЧАСТИНА

175

Лозовой В.О.

Особливості української культури..... 176

Шумейко О.А.

Теоретичні аспекти комічного в художній літературі. 179

Лозовой В. О., Єрахторіна О. М.

Людинознавство як важлива складова
соціогуманітарної підготовки сучасного фахівця 183

Червякова О.Б.

Культура інформаційних відносин
як складник інформаційної безпеки особи..... 193

Селиванова И. А.

Некоторые проблемы правового регулирования
государственной собственности в Украине 204

Лисенко О. А.

Лексичне багатство мови юриста..... 213

Ценко М.Б.

Особливості ділового спілкування юристів..... 226

Сідак Л.М.

Саморозвиток національної еліти
в умовах сучасної духовної кризи суспільства..... 239

Меліхова Ю.А.

Спрямованість світогляду, соціально-психологічних
настанов діяльності судді 249

Денисенко О.Й.

Творчість Володимира Носаня..... 259

Відомості про авторів 268

Наукове видання

С. РАХМАНІНОВ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ

С. Рахманінов: на зламі століть

До 25-річчя Незалежності України

Випуск 13

Книга II

Редактор — Трубнікова Л.М.

Коректор — Івашковський Д.В.

Технічний редактор — Онишко Є., Кравець Г.

Художнє оформлення — Носань В.А.

Підписано до друку 30.11.16. Формат 60x90/16.
Папір офсетний. Гарнітура Minion Pro. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 17. Наклад 300 прим.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 1002 від 31.07.2002 р.

ТОВ «Майдан»
61002, Харків, вул. Чернишевська, 59.
Тел.: (057) 700-37-30
E-mail: maydan.stozhuk@gmail.com